Het gebruik van medicatie bij kinderen (0 – 6) bij acute diarree: een exploratieve studie

Haio: VERDONCKT Sarah , U.G.
Promotor: DE SUTTER An , U.G.
Praktijkopleider: HOEBEECK Liesbeth , NOE Frank , PIETERS Els , SCHOENAERS Patrick

Context: Jonge kinderen krijgen vaak te maken met onschuldige infecties, waarbij de meest voorkomende symptomen rhinitis, hoesten, diarree en koorts zijn. In de praktijk wordt opgemerkt dat ouders bij deze klachten vaak overgaan tot zelfmedicatie, maar het is niet duidelijk op basis waarvan ouders kiezen voor bepaalde medicijnen, wanneer ouders zelf medicatie gaan toedienen en wat voor hen redenen zijn om toch een huisarts te raadplegen. Daarnaast wordt ook bekeken wat de huidige evidentie is voor medicatie bij acute diarree en hoe deze toegepast wordt in de huisartsenpraktijk.

Onderzoeksvraag: o Wat vinden we in de literatuur terug in verband met evidence based voorschrijven van medicatie bij diarree onder de zes jaar? o Wat vinden we in de literatuur rond het gebruik van medicatie bij jonge kinderen en de verwachtingen van hun ouders? o Wat is het beleid bij diarree in realiteit, met name de huisartsenpraktijk? o Hoever reikt de kennis van ouders wat betreft acute diarree? o Hoever reikt de kennis van ouders over zelfzorgmiddelen en wat bepaalt hun keuze? o Is het nodig om, zowel bij artsen als bij ouders, de kennis omtrent en het medicatiegebruik bij deze klachten te verbeteren?

Methode: Er wordt een literatuuronderzoek verricht naar de evidentie van medicatie bij acute diarree. Aan de hand van acht interviews met huisartsen, tracht men het beleid in de huidige huisartsenpraktijken te schetsen. Tenslotte werd een vragenlijst opgesteld voor ouders met kinderen tussen één maand en zes jaar oud. Hiermee wordt nagekeken hoever de kennis van ouders reikt over diarree, zelfzorgmedicatie en wat hun tot die keuze doet komen. Er werden 98 enquêtes verzameld, ingevuld door ouders met kinderen tussen één maand en zes jaar en acht semigestructureerd interviews afgenomen bij huisartsen uit drie verschillende huisartsenpraktijken. Dit onderzoek zal leiden tot drie verschillende masterproeven, gebaseerd op gezamenlijke onderzoeksdata, namelijk over verkoudheidsklachten, koorts en diarree.

Resultaten: Er is weinig tot geen medicatie met overtuigende evidentie om de ernst en duur van de diarree te verbeteren. Enkel ORS wordt aangeraden om dehydratie te voorkomen en met een lagere graad van evidentie ook probiotica, verdund appelsap en lactosevrij dieet. De geïnterviewde artsen zijn goed op de hoogte van deze evidentie. De huisarts speelt dan ook de belangrijkste rol in het geven van informatie (50%). Op de tweede plaats volgt de apotheker, waar 30% van de bevraagden hun advies haalt. Ouders zullen voornamelijk een arts raadplegen wanneer de diarree van hun kind te lang duurt (35,3%) of als ze schrik hebben voor dehydratatie van het kind (33,3%). Van de 98 respondenten zouden er 38 niets van medicatie opstarten. 47 ouders zouden probiotica opstarten en 17 zouden voedingsaanpassing doorvoeren. Zelf opgestarte medicatie wordt door de meeste ouders (67,9%) maximaal 3 dagen gegeven zonder doktersadvies. De helft van ouders verwacht van de medicijnen dat de diarree sneller overgaat. 32% van de gevallen verwacht dat het kind minder snel zal uitdrogen en een kleinere groep verwacht dat het kind sneller genezen zal zijn. 83 respondenten zien dehydratatie als een mogelijk gezondheidsrisico bij diarree, in 32,5% van de gevallen ziet men onvoldoende opname van voedingsstoffen als risico en in 21,5% van de gevallen wordt besmettelijkheid naar anderen als risico aangeduid.

Conclusie: Er zijn veel ouders die zelf OTC medicatie starten bij hun kinderen met diarree voordat ze een arts geraadpleegd hebben. Dit doen ze vaak op basis van eerder doktersadvies of advies van de apotheker. Ouders geven nog vaak medicatie om de diarree sneller te laten genezen. Op dat vlak lijkt er nog steeds een hiaat te zijn in de kennis van de ouders. Dit kan opgevuld worden door een duidelijke en volledige uitleg van de arts of apotheker. Verder onderzoek is nodig om de mogelijke verschillen tussen de demografische groepen op te sporen.